

szerűsítésének szentelték. E vállalkozásukat újabb „magyar szám” követte 2007 nyarán, *Kovács István* költő, műfordító, történész, volt krakkói magyar főkonzul szerkesztésében. Ez év februárjában pedig vendégségben jártak fővárosunkban, és bemutatkozó irodalmi estet tartottak a budapesti Lengyel Intézet színpadán. Wróblewski főszerkesztő mellett a lap szerzőgárdájának két huszonéves szerzője, *Anna Maria Goławska* és *Wojciech Sołtys* is jelen volt, a házigazda szerepét Kovács István vállalta, aki néhány fordításával a mostani összeállításhoz is hozzájárult.

Valóban, e most következő változatást elsősorban az Akcent ifjú titánjainak műveiből készítettem: a hét alkotóból öten negyven év alattiak. Hitem szerint ez egybecseng a lublini szerkesztők törekvéseivel, hiszen a folyóirat évfolyamait böngezve szembetűnő, milyen tudato-

san igyekeznek bevonni az érkező nemzedékeket. Az Akcent kiváló munkakapcsolatot alakított ki a legnagyobb példányszámú lengyel napilap, a *Gazeta Wyborcza* lublini kiadásának vezetőivel. Ennek értelmében az Akcent *Költők Sikátora* címmel állandó rovatot kapott a lap hasábjain, melyet az általuk tehetségesnek ítélt fiatalok verseivel tölthetnek meg. Költők sikátora, hirdeti az önironikus cím: eszerint az induló költők szűk folyosón lépegetnek előre, minduntalan falaknak ütközve. Idővel azután érett, kész költőkké serdülnek, a sikátorból pedig vakító, roppant tágasságba jutnak – amely remélhetőleg nem sivatag, de jóleső, szabad tér...

Az idősebb korosztályt *Bohdan Zadura*, illetve *Tadeusz Chabrowski* képviseli. Zadura az egyik legnépszerűbb, legrangosabb mai lengyel költő, ráadásul rengeteg irodalmi és baráti szálon kötődik Magyaror-

szághoz. Chabrowski kapcsán pedig lényegesnek tartom kiemelni: *Ikrek* című verse azt szemlélteti, hogy – az erőteljes amerikai jelenlét miatt – a lengyel költőkben rendkívül mély nyomokat hagytak a szeptember 11-i New York-i események. Nincs helyünk részletes boncolgatásra – csupán annyit jegyzünk meg, hogy a legfontosabb szerzők közül *Adam Zagajewski* és a Nobel-díjas *Wisława Szymborska* is nagy hatású verssel tisztelgett az áldozatoknak, akárcsak a katowicei *Feliks Netz*, *Márai Sándor* lengyelre fordítója. (2001. 09. 11. címmel verse a Magyar Napló 2005. augusztusi számában jelent meg.)

Végül: az összeállítás hét szerzőjéből öten most először jelennek meg nyomtatásban magyarul, a felfedezés lehetőségét nyújtva az érdeklődőknek.

Zsille Gábor

TADEUSZ CHABROWSKI

Ikrek

*Köztünk szólva, Vitalis mágiszter
gyakran ismételte a turistáknak:
vannak remek dolgok Manhattanben,
de a legszebbek biztosan korán pusztulnak.
Olyankor elpirult, mint Keresztelő János,
maga sem gondolva, hogy efféle prófécia
beteljesedhet.*

*Amikor szeptember tizenegyedikén reggel
a Korán sátáni öngyilkosai
villámként lesújtottak a felhőtlen égből,
a két ikerre lángoló vörös
hajkorona borult,
a benzintartályok robbanásától
kiszáradt az ajkuk és egész testükön
megráncosodott a bőr,
hirtelen öntudatuk veszítve,
mindketten térdre omlottak.*

*Az izzó felhőgomolyagok
a magasba szöktek, betámolyogtak a városba,
a megolvadt acél vérrel keveredett,
a lángoló csontok porrá változtak,
a szél ajkakkal, ujjakkal futott,
sziszegő szófoszlányokkal azok hangján,
akikért már eljöttek az angyalok.*

*Vitalis érezte, hogyan zsugorodik a bolygó,
hunynak és gyulladnak a történelem tüzei,
a bosszút lihegő mindahány
nemzet között szétárad az epe,
a Roppant Szörnyeteg pedig,
torkából hamut öklendve,
felkúszik a meggyötört földrészre.*

Elmélkedés

*Reggeli töprengésem idején
úgy éreztem magam, mint a sofőr,
aki egy lámpavasnak rohant,
mely hirtelen kerubbá változott,
a fénytől vaksi tekintettel.*

*Az én kerubom atombombaként ragyogott,
arra gondoltam, hogy ő Isten,
amikor összetört térdéből szivárogni kezdett a homály,
oly gyöngéd, mint a kínai selyem,
szárnyából pedig kiszakadt három szürke toll,
arra gondoltam, hogy nem mindenható,
megérintetem az érzéseimmel és megcsókolhatom,
akár egy székesegyházi ereklyét.*

*Soha ehhez hasonló nem történt még velem,
bizonyára az isteni kegyelem mennyköve volt,
egyenesen a gerincvelőmbe csapott.*

(Néha kiáltozással ingerlem...)

*Néha kiáltozással ingerlem a rekeszizmom, hogy
elmondhassam Istennek: szükségünk van rá,
ahogy Picassóra, Monet-ra és Dosztojevszkijre,
és jobb lenne, ha kisöpörné a képzeletünket,
és helyükre tolná a fejünkben a bútorokat.*

*Ma könnyebb a semmiben hinni,
mint a mindenség roppant jajgatásában.
Peripatetikus tanulmányaink arra okítottak,
hogy még az eretnekségből is facsarható lé,
melynek íze, akár az erdei szamócáé.*

*A próféták helyett az utcákon költők mászkálnak,
szívükben nincsenek nagy érzések, fejükben
gondolatok kavargó köde; a szerzetesi kolostorokban
a testbe zárt beteg szenvedélyeket kínozzák, majd
kihajítják őket az ablakon, mint a rothadt zöldséget.*

*Most könnyebb kávéskanállal egy apró gödörbe átmerni
a tengert, mint méltóképpen törődni a saját lelkünkkel.
Ahány madárba vagy angyalba zárt lélek az égen, ahány
esőcsepp a holdon, kialszik mind, akár az utcán eltaposott csikk.*